

“Trigger Warning with Killer Mike” op Netflix: nuttige ideeën om onderdrukking te bestrijden?

Hip-Hop kunstenaar Killer Mike is altijd al een interessante figuur geweest in de Hip-Hop scene. Van het creëren van de hitgroep Run the Jewels tot het produceren van tracks zoals “Reagan” op zijn album “R.A.P. Music” waarin hij zich uitsprak tegen het imperialistische buitenlandse beleid van Reagan, Bush, Bill Clinton en Obama. Killer Mike is nooit bang geweest om politieke uitspraken te doen en was altijd een verdediger van de zwarte arbeidersklasse. Geen wonder dat hij tijdens de primaries van de Democratische Partij van 2016, waarin Sanders de ideeën van het democratisch socialisme weer in de schijnwerpers zette, openlijk steun gaf aan Bernie Sanders. Nu staat hij opnieuw in het voetlicht met zijn ‘Trigger Warning with Killer Mike’ dat te zien is op Netflix. Recensie door ERIC JENKINS, Socialist Alternative (VS)

‘Trigger Warning’ is een mini-documentaire serie die vertrekt van de problemen in de zwarte gemeenschap. De trailer belooft om te tonen hoe Killer Mike heel het systeem neerhaalt. Hij heeft het over hete hangijzers zoals onderwijs en racisme. De reeks komt op een ogenblik van intensieve polarisatie in de VS.

De reeks en de politieke standpunten van Killer Mike zijn in grote mate bepaald door Black Lives Matter. ‘Trigger Warning’ is een term die vaak gebruikt wordt in die beweging en onder jongeren op sociale media. Het wordt gebruikt om aan te geven dat wat volgt verontrustend kan zijn. Killer Mike duikt in discussies over privileges en identiteit, met een eigen draai die neigt naar zwart nationalisme. Killer Mike benadert de mensen die hij interviewt op een confronterende manier, niet alleen om de kijker te vermaken maar ook om antwoorden te vinden die zwarte mensen meteen kunnen helpen.

Killer Mike was een prominente aanhanger van de campagne van Bernie Sanders in 2016 en nu opnieuw voor 2020. Hij heeft een opmerkelijk vermogen om aansluiting te vinden bij erg diverse groepen mensen: van benedeleden tot oudere blanke mensen. In deze reeks zien we echter geen uitbreiding van de politiek van Bernie Sanders, maar net een verschuiving weg hiervan.

De wijze waarop Killer Mike zijn steun voor Bernie 2020 omschrijft op de televisieshow ‘The Real’ maakt dit duidelijk. Hij zegt dat Nina Turner, voormalig senator uit Ohio en kopvrouw van de organisatie ‘Our Revolutie’ van Bernie Sanders, hem overtuigde om Bernie te steunen. Er zit echter een tegenstrijdigheid in: Killer Mike benadrukt zijn enthousiaste steun voor het programma van Bernie en noemt hem een moderne Dr King, maar in ‘Trigger Warning’ zijn de voorstellen van Bernie Sanders of het idee van collectieve strijd helemaal afwezig. In plaats van Sanders’ oproep tot een ‘politieke revolutie’ en het idee van een massabeweging van de arbeidersklasse, kiest Killer Mike ervoor om enkele onproductieve ideeën van de identiteitspolitiek en het zwarte nationalisme over te nemen.

‘Identiteitspolitiek’ neemt vaak de vorm aan van het creëren van een hiërarchie van onderdrukkingen in plaats van te zien hoe ras en geslacht in de algemene klassenstrijd op elkaar inwerken. Deze manier van politiek komt niet uit de lucht vallen, maar uit persoonlijke confrontaties met de vitriool racistische, seksistische en transfobische realiteiten van de kapitalistische samenleving. Het is een echte reactie van sommige mensen die dagelijks te maken hebben met onderdrukking en marginalisering. Maar zonder duidelijk begrip van de banden tussen deze onderdrukkingen binnen de overkoepelende economische orde van het kapitalisme, staat men machteloos in de strijd tegen diezelfde onderdrukkin-

gen. Nog erger is dat identiteitspolitiek kan worden gebruikt om het kapitalistische systeem te versterken, ook al is dat systeem op dezelfde onderdrukking en uitbuiting gebaseerd. Denk maar aan de ideeën van zelfvoorziening en zwart kapitalisme, die er expliciet op aandringen dat de zwarte arbeidersklasse zich aanpast aan het kapitalisme in plaats van het te ontmantelen, door het systeem te repliceren in plaats van het te bestrijden. Deze ideeën ontkennen fundamenteel de rol van de arbeidersklasse als machtigste kracht om de wereld te veranderen.

Trigger Warning is zeker de moeite waard om naar te kijken als comedy en om te zien wat de problemen van de zwarte arbeidersklasse zijn. Toch is het belangrijk om de politiek van de show aan de orde te stellen en te bekritisieren, aangezien Killer Mike, die tegelijkertijd probeert komisch te zijn, oprecht probeert een gesprek te beginnen over strategie en politieke ideeën. Er is een toenemend begrip van het feit dat het kapitalisme – het economische systeem in de wereld vandaag – de oorzaak is van massale armoede, oorlog, racisme en economische crisissen die de arbeidersklasse treffen terwijl de superrijken winst maken. Terwijl hij routinematig de echte problemen van de zwarte arbeidersklasse beschrijft en de realiteit van de arbeidersklasse die met armoede kampt naar voren brengt, komt hij tot de verkeerde conclusie dat zwarte mensen zich moeten aanpassen aan het racistische systeem van het kapitalisme in plaats van zich te organiseren om het te bestrijden.

Killer Mike’s ideeën zijn het resultaat van de intense politieke situatie in de VS eind 2018 en begin 2019. Hij wordt daarbij teruggeworpen naar verwarring in vergelijking met zijn eerdere steun voor de politiek van Bernie Sanders. De aanvallen van de regering-Trump op de arbeidersklasse, het falen van de Democratische partij om een consistente tegenbeweging op gang te brengen en de opkomst van socialistische ideeën hebben een explosieve periode gecreëerd. Black Lives Matter (BLM) kende recent een reeks tegenslagen. BLM, naast allerlei sociale bewegingen, is nu op zoek naar nieuwe wegen van strijd, waaronder de ineffektieve wegen van identiteitspolitiek en zwart kapitalisme. Killer Mike probeert hen te volgen in deze reis en zoekt de weg uit deze crisis van het kapitalisme.

Nieuwe tijden, oude ideeën

“De zwarte zakenman is de spil van onderontwikkeling en kapitaalaccumulatie binnen de zwarte gemeenschap. Het doel van de zwarte ondernemer is om winst te maken, punt.” – Manning Marable, *How Capitalism Underdeveloped Black America*.

“Living Black” is de eerste aflevering van de serie en het begint

met Killer Mike die drie dagen lang probeert om alleen producten van zwarte bedrijven en producenten te kopen en te gebruiken. Hij komt er al snel achter dat hij dan gedwongen wordt om zijn telefoon, auto, eten en zelfs zijn marihuana op te geven. Terwijl hij schrijnend wijst op het feit dat het kapitalisme van nature racistisch is door aan te tonen dat de heersende klasse van de Verenigde Staten voornamelijk uit blanke kapitalisten bestaat, valt hij in de val van het geloof in een kapitalisme dat beter zou zijn als het door zwarte ondernemers wordt geleid. Later tijdens de aflevering pleit hij voor het idee van “zwarte mensen die zwart winkelen” als een manier om “de dollar die in de gemeenschap blijft” te houden en aan het einde van de aflevering brengt hij een overvloed aan gratis advertenties voor “black owned” bedrijven.

Zwarte werknemers hebben doorgaans geen toegang tot kapitaal en een gebrek aan familiale rijkdom die nodig is om bedrijven te openen. Het gevolg hiervan is dat het grootste deel van de ‘zwarte koopkracht’ naar bedrijven gaat die overwegend in witte handen zijn. De vermeende oplossing is om meer zwarte bedrijven te ontwikkelen, zodat zwarte consumenten producten kunnen kopen van bedrijven die eigendom zijn van zwarte kapitalisten. Het idee van de ‘zwarte dollar die in de gemeenschap blijft’ of ‘zwarte koopkracht’ is echter zeer gebrekkig. Impliciet in het idee is dat er een kapitalistische oplossing bestaat voor een de positie van de zwarte arbeidersklasse en de armen als gevolg van jarenlang institutioneel racisme en kapitalisme. Er zijn ongeveer 35.000 zwarte miljonaars in de Verenigde Staten. Dat heeft echter niet geleid tot een verandering van het mediane inkomen van de meerderheid van de zwarte werkende gezinnen.

Een andere belangrijke tekortkoming in dit plan van zwart kapitalisme is het slordige concept van ‘zwarte koopkracht’. Naar schatting geven zwarte huishoudens jaarlijks 1 biljoen dollar uit als consument, ook wel bekend als de ‘koopkracht’ van zwarte huishoudens. Deze ‘koopkracht’ betekent echter alleen dat zwarte huishoudens betalen voor bepaalde producten en consumptiegoederen, waarbij de schuldenepidemie die zwarte gezinnen hebben om te betalen voor de basisbehoeften, wordt genegeerd. Het betekent weinig tot niets in termen van inkomen of generatieve rijkdom. Zoals professor Jared Ball (Morgan State) terecht stelt:

“De grootste misvatting is dat ‘koopkracht’ betekent dat zwarte mensen collectief dit soort rijkdom of economische kracht hebben, terwijl zwarte mensen in feite economisch niet beter af zijn in relatie tot de bredere economie dan wat het geval was kort nadat de eigenlijke slavernij in 1865 werd beëindigd.

“De term ‘koopkracht’ is zelf een marketingzin die is ontwikkeld om adverteerders te helpen hun marketing te richten. Koopkracht is de ‘macht’ om geld uit te geven dat specifiek is toegewezen voor bepaalde aankopen, maar het is – zoals zelfs de verkopers van de zin toegeven – geen indicator van inkomen of rijkdom.”

De mythe valt de zwarte armen aan omdat ze arm zijn: als ze maar financieel onderlegd waren en intelligente aankoopkeuzes hadden gemaakt, konden ze zichzelf omhoog trekken. De mythe gaat niet in op het ware karakter en de levende realiteit van zwarte arbeiders, de armen en jongeren onder het kapitalisme – zoals endemische armoede, werkloosheid en de wanhoop van zwart en arm zijn in het kapitalistische Amerika.

Zelfs in een wereld waar zwarte kapitalistische ondernemingen zich aansluiten bij bedrijven als AT&T, Verizon en Amazon, blijft het feit dat alleen al omdat een CEO van dezelfde huidskleur heeft, niet betekent dat hij deel uitmaakt van de arbeidersge-

meenschap of zijn rijkdom zal gebruiken om de problemen die zwarte arbeiders en jongeren teisteren aan te pakken. De kleine zwarte miljonair en miljardair willen hun rijkdom over het hele land en internationaal uitbreiden – dat is de logica van het kapitalisme. De zwarte elite die in het systeem is geïntegreerd, zal de agenda van het Amerikaanse bedrijfsleven verdedigen en handhaven.

Een goed voorbeeld is Don Thompson, een zwarte man die CEO was van McDonald’s tussen 2012-2015 en die zijn werknenden, veel arme zwarte arbeiders, dwong om te leven van armoede en erbarmelijke werkomstandigheden. Voor de zwarte of blanke kapitalist gaat het om het maximaliseren van de winst tegen elke prijs, het uitbreiden van macht en prestige in de samenleving.

Zwart nationalisme, zwart kapitalisme

Het zwarte kapitalisme is geen nieuw idee en heeft altijd al in de zwarte gemeenschap bestaan, zoals blijkt uit het interview met de Nation of Islam (NOI). Dit interview vindt plaats in een NOI-supermarkt waar een ouder lid van de NOI het concept uitlegt. Het idee is dat, aangezien er geen alternatief is voor het kapitalisme, de oplossing is dat zwarte mensen “een stukje van de taart krijgen” door zelf kapitalisten te worden. Een overvloed aan zwarte denkers hebben dit idee toegelicht. Er is Booker T. Washington en zijn Tuskegee Institute die na de Burgeroorlog pleitten om met de pas bevrijde slaven niet direct de witte suprematie uit te dagen maar om vaardigheden te leren om op een dag (met de toestemming van de blanke kapitalistische klasse) kapitaal te verwerven en zwarte ondernemingen op te richten. Marcus Garvey bracht de ideeën van Booker T. Washington tot leven met de grootste zwarte massabeweging in de eerste helft van de 20e eeuw via de organisatie Universal Negro Improvement League (UNIA). Elijah Muhammed en de Nation of Islam (NOI) combineerden de ideeën van Garvey en de zwarte Amerikaanse Islam die een verscheidenheid aan bedrijven zoals restaurants en supermarkten creëerde.

Deze drie personen en hun organisaties spraken zich uit voor het idee dat het tijd was voor zwarte mensen om een “stuk van de taart” te krijgen, waarbij ze ook voor raciale scheiding pleitten. Dat was in het bijzonder het geval met Garvey en NOI. Ze gaven zwarte arbeiders en jongeren een gevoel van zwarte zelfbeschikking, raciale trots en zwarte bedrijven tijdens het hoogtepunt van de rassenscheiding in het zuiden en endemisch racisme in het hele land.

Voorstanders van het zwarte kapitalisme hebben altijd het grootste probleem van hun plan genegeerd: dat racisme inherent is aan het kapitalisme en niet alleen in een bepaalde stad of regio. Er moet een arbeidersklasse zijn om het kapitalisme te laten bestaan en er is een noodzaak aan instrumenten zoals racisme om de arbeidersklasse te verdelen zodat het bewind van de heersende klasse niet ernstig bedreigd wordt. Het is inderdaad waar dat de blanke arbeidersklasse onevenredig rijker is dan de zwarte arbeidersklasse, maar het zijn slechts kruimels in vergelijking met wat kapitalisten als Jeff Bezos op één dag verdienen. Het maakt niet uit of een kruimel van een zwarte kapitalist naar een zwarte arbeider gaat onder het mom van raciale solidariteit – Het blijft nog steeds een kruimel.

De taal van identiteitspolitiek

Het is niet verwonderlijk dat ‘Trigger Warning’ vol zit met identiteitspolitiek. Killer Mike laat zien hoe identiteitspolitiek positief

kan zijn, door zijn inclusiviteit in de show. Er zijn transmensen te zien in de tweede aflevering ‘F**k School’ en die aflevering toont queer seksualiteit, wat zelden gebeurt in mainstream media. Killer Mike brengt op een begrijpelijke wijze de noodzaak om naar manieren te zoeken om te vechten voor verandering. Hij doet dit in gesprekken met gewone werkenden die doorheen hun leven geconfronteerd worden met de uitbuiting door het kapitalisme. In de aflevering ‘White Gang Privilege’ probeert hij een sodabedrijf op te zetten met leden van de Crip-bende, terwijl hij uitlegt hoe witte bendes zoals de Italiaanse maffia en de Hells Angels zakelijke ondernemingen creëerden vanuit hun criminele activiteiten. Killer Mike is in staat om die Crip-leden van zijn plan te overtuigen door middel van een dialoog die niet paternalistisch of neerbuigend overkomt. Al deze positieve aspecten van de show staan echter enigszins onder druk omdat Killer Mike steeds weer in de richting van het zwarte kapitalisme duwt.

Killer Mike gebruikte ook de taal die verbonden is met identiteitspolitiek. Van het gebruik van de term “bondgenoot” wanneer hij verwijst naar zijn goede vriend en muzikale medewerker El-P tot zijn opmerking aan een blanke jongen dat hij schuldig is van een wit voorrecht. Het is grappig bedoeld en door dingen uit te vergroten is het ook grappig. Maar Killer Mike geeft niet aan waar de humor en de ernst scheiden. De kijker vraagt zich altijd af: “Is hij nu een grapje aan het maken of niet?” Zo vertelt hij kinderen in de tweede aflevering om hun dromen op te geven en gewoon timmerman te worden en zich in te schrijven in de vakschool. Het is duidelijk dat Killer Mike een grapje maakt als hij een kind van zes jaar zegt dat hij maar ‘volwassen’ moet zijn. Maar er is nooit een expliciete afwijzing van de onderliggende politiek die hij suggereert. Terwijl hij de suggestie van humor wekt, maakt hij tegelijk duidelijk dat hij het er eigenlijk niet helemaal oneens mee is.

De reeks wordt gekenmerkt door verwarring waarbij verschillende politieke ideeën aan bod komen die geen enkele weg vooruit aanbieden. De zesde aflevering, “Outside of a Box”, probeert een muzikale groep te creëren die bestaat uit mensen met verschillende politieke opvattingen. Zij moeten een lied opnemen ondanks extreme verschillen. De band omvat verschillende mensen van een zwarte nationalist en een “postraciaal” liberaal tot een witte supremacist die later het N-woord zegt tijdens de opname van het lied. De episode mist het punt dat het systeem ons dagelijks tegen elkaar opzet – waarbij concurrentie aangeleerd wordt als manier van leven.

Deze verwarrende wirwar van ideeën culmineert in de laatste aflevering, waar Killer Mike een nieuw land creëert met de naam ‘New Africa’ in het midden van het zuiden van de Verenigde Staten, geïnspireerd door Kalakuta Republic, de onafhankelijke gemeente van de legendarische Nigeriaanse Afrobeat-muzikant en politieke activiste Fela Kuti’s. ‘Nieuw Afrika’ wordt de thuisbasis van allerlei soorten mensen, waaronder verschillende culturele groepen, zoals Juggalos. De episode is Killer Mike’s antwoord op de problemen van de werkende mens: haal een klein stukje uit de wereld van het kapitalisme en wordt ‘zelfvoorzienend’ buiten het systeem. Het wijst op een politieke opstelling die ervan vertrekt dat het onmogelijk is om het kapitalisme omver te werpen. In de plaats daarvan moeten mensen zich dus maar verbergen voor het systeem. Het is echter niet mogelijk om je terug te trekken uit het kapitalisme, want het raakt alles en iedereen, waar je ook bent. De enige manier om te voorkomen dat het kapitalisme de werkende klasse aanvalt, is door ertegen te strijden en tegen de miljonnairs en miljardairs die het systeem verdedigen.

Er is een alternatief

Deze reeks is een uitdrukking van de intense polarisatie die de wereld op dit moment doormaakt. De Trump-administratie is losgeslagen en heeft onlangs de noodtoestand uitgeroepen om de beruchte grensmuur te financieren. Het is in zo’n tijden dat mensen zonder antikapitalistische kritiek allerlei verwarde politieke richtingen kunnen uitgaan. Mensen beginnen hun hoop en verwachtingen te verlagen en zijn zelfs bereid om reactionaire figuren te steunen, zoals Trump, omdat ze geen ander alternatief voor verandering zien. Het is niet moeilijk voor te stellen dat sommige activisten en organisatoren in Black Lives Matter, na verschillende nederlagen en in de context van een raciaal verdeelde samenleving, het eens zullen zijn met Killer Mike’s oproepen tot zwart kapitalisme als de enige weg voorwaarts nadat de Amerikaanse regering door haar acties aangaf dat zwarte levens er niet toe doen. Er wordt ruimte gemaakt voor ideeën, mensen die zich in walging van het systeem afkeren proberen zich aan wat concreet lijkt vast te klampen, waardoor kleinschalig zwart kapitalisme en identiteitspolitiek ingang vinden. Het vertrekt van een eerlijke bekommernis, maar zit vast in de opvatting dat er geen alternatief is voor het kapitalistische systeem.

Er is echter wel een uitweg uit deze crisis. Socialisten wijzen de arbeidersklasse aan als de kracht die de samenleving ten goede kan veranderen. De afgelopen jaren zagen we in de VS massamobilisaties van de leraren in West-Virginia, Los Angeles en Oakland, wat resulteerde in echte vooruitgang op vlak van aantal leerlingen, de financiering van het onderwijs en de lonen en uitkeringen. Luchthavenpersoneel beëindigde de langste overheids-sluiting in de geschiedenis van de VS door nog maar te wijzen op de mogelijkheid van een staking! Socialistische ideeën winnen aan populariteit in de zwarte arbeidersklasse, zoals talrijke peilingen hebben aangetoond. Het is door deze socialistische ideeën en de vereniging van de arbeidersklasse in strijd tegen het kapitalisme dat de zwarte arbeidersklasse samen met de rest van de arbeidersklasse echte verbeteringen kan afdwingen. Dit betekent niet dat de antiracistische strijd op de lange baan moet worden geschoven. Integendeel: een massale arbeidersbeweging die werkenden verenigt, maakt het mogelijk om de antiracistische strijd effectief te voeren. Dat niet doen zou rampzalig zijn voor de arbeidersbeweging en dat kan geen optie zijn. Gewone mensen beginnen in te zien hoe ze kunnen vechten tegen de miljonnairs en miljardairs. Nu is het nodig dat de arbeidersorganisaties groots dromen, niet langer gevangen zitten in de visie van het kapitalisme dat permanent is en naar de horizon kijken van een heldere, betere samenleving die vrij is van uitbuiting en onderdrukking.

Killer Mike is een geweldige artiest en hij geeft om werkende mensen. “Trigger Warning with Killer Mike” kan de kijker doen huilen van het lachen maar even goed zorgen voor diepe schaamte. Ondanks de ideeën, dragen de persoonlijkheid van Killer Mike en de verschillende mensen die geïnterviewd worden de show en zorgen ze ervoor dat het plezierig is. Killer Mike spreekt in de taal van gewone mensen, vooral jonge zwarte mensen in de kale woestijnen van de Amerikaanse massamedia die hen niet serieus nemen als mensen. De reeks heeft echter een kans gemist om de zwarte werkenden op te roepen tot straatprotest tegen de miljardairs. In plaats daarvan vertegenwoordigt het een deel van de verwarring die mensen vandaag hebben. Die verwarring zal verdwijnen zodra de arbeidersklasse zich realiseert dat ze twee keuzes heeft – of ze wordt geconfronteerd met eindeloze besparingen en onderdrukking door het kapitalisme of ze gaat over tot mobilisatie in de straten om te vechten voor een alternatief – een socialistische samenleving.